

Cuvinte rostite de profesorul univ. Marcel Tolcea, directorul Muzeului de Artă din Timișoara la vernisajul expoziției *Rendez-Vous la Timișoara* în incinta Muzeului. (Fragmente)

Pentru mine, care de-a lungul celor șapte ani am fost în capul acestei instituții, muzeul a însemnat și înseamnă ceva care se află dincolo de artă, ... ceva cu majuscule și care se referă nu atât la categoria estetică de frumos. Un muzeu nu este doar un dulap cu fereastra spre o piață sau spre o stradă în care se depozitează obiecte de artă. Un muzeu nu este nici măcar un clasor cu amintiri, nu este nici o colecție de șisturi care dă seama despre epocile artistice ale mai multor veacuri, ci în opinia mea un muzeu trebuie să fie, are datoria să fie un loc în care umanitatea tronează, șoptește o unică melodie, aceea a iubirii de om, a umanității, a înțelegerii, a armoniei.

...

Cred că acest proiect al diasporei și al Comunității Evreilor din Timișoara de a aduce laolaltă, de a face un loc de întâlnire în Muzeul de Artă este de fapt un proiect de recuperare a memoriei sub semnul esteticului, sub semnul unei angajări și al unei responsabilități .... Mă bucur să vă primesc și să mă primiți în această expoziție, în această întâlnire. Eu vreau să-i mulțumesc doamnei președinte Luciana Friedman, dragei mele studente Lucica, pentru că a dorit ca această expoziție să fie organizată

aici, și să vă spun că dintre multele lucruri pe care le-am primit în această viață, există câteva la care țin foarte mult. În primul și în primul rând vreau să vă spun că țin la privirile vii, interesate și calde ale studenților mei... În al doilea rând țin la gândurile bune ale oamenilor care mi-au dăruit întotdeauna solidaritatea lor, prețuirea lor, zâmbetul lor. În această categorie vreau să vă spun că sunt mândru, foarte mândru și foarte emoționat de fiecare dată când îl privesc, că am primit un titlu care pentru mine înseamnă enorm de mult, acela al prieten, acela de **Prieten al Comunității Evreiești din România**. Înseamnă un lucru enorm pentru mine și este, dacă vreți, o recunoaștere a unei filosofii la care întotdeauna am meditat, și anume că atâta vreme cât în lume există persoane care privesc prin lentila alterității pe celălalt, lumea nu este încă așezată. Lumea nu va fi niciodată așezată atâta vreme cât între noi există o miopie a sufletului care privește pe celălalt, omul, altfel decât este el în adâncul și în umanitatea lui.

Vreau să vă spun că această expoziție are un titlu, *Rendez-vous la Timișoara* care mă face de asemenea să fiu încântat, pentru că atunci când stai în urbe cu cineva, nu este un simplu act de a te vedea, de a te întâlni la ordin fizic. Oamenii se întâlnesc mai ales atunci când stau în aceeași ordine interioară, când au aceleași valori, când pot să spună că împărtășesc lucruri de care sunt mândri să le arate tuturor celorlați. O întâlnire este prilejul descoperirii unor, nu a unui numitor comun, a mai multor numitoare, nu cred că are plural cuvântul acesta, dar s-ar potrivi să aibă plural. Și fiecare *rendez-vous* are o tentă și vorbește despre un tip de societate veche, care pentru mine, dincolo de ororile istoriei, a însemnat o epocă dispărută, cea a politeței. E o politețe, pentru că aici se întâlnesc oameni care desenează, care pictează, care fotografiază, oameni care iubesc arta într-un mod aparte. Se reîntâlnesc peste ani și ani și asemenea unei vechi viziuni evreiești a străngerii cioburilor sparte a vasului care trebuie să fie întregit. Deocamdată aici sunt cioburi care strălucesc și care au culoare, au o bucurie, au bunătate sufletească și au această capacitate de a ne bucura pe noi și de a ne transmite un lucru care mi se pare foarte simplu și foarte ușor de văzut, acest *joie de vivre*, această bucurie de a trăi și de a ne spune, iată suntem aici, ne-am întors acasă, suntem într-un loc care înseamnă pentru noi întoarcerea în timp, într-un timp nu cronologic, ci într-un timp în care lucrurile s-au așezat... Avem trei doamne și toate trei au această capacitate de a ne aduce un soare la fel de strălucitor ca cel de afară. Vă mulțumesc mult pentru că sunteți aici. ...

La Adunarea de încheiere a Întâlnirii în Sala Barocă din muzeu, profesorul Tolcea, ca amfitrionul reuniunii din acea amiază după concertul de la sinagogă, ne-a împărtășit gândurile domniei sale.

... Imi închipui ... cum toată ființa dumneavoastră a primit cu toate palmele fizice și cu palmele minții, cum ați trăit fiecare clipă în care v-ați întâlnit și ați spus „Doamne ce bine este aicea, să fim împreună.” Cum v-ați bucurat, așa ca și cum ați fi luat o porție de bucurie pentru foarte mulți ani de acum înainte ca s-o păstrați...

Ei bine, întâlnirea cu dumneavoastră mi-a oferit privilegiul de a observa această minunată bucurie a dumneavoastră. Întâlnirile fără bucurie nu există, ele nu sunt decât un impact fizic, dar dacă am fi putut să avem un aparat care să măsoare bucuria aceasta și felul în care dumneavoastră, ca niște tranzistoare, dați-mi voie să fac această metaforă, ați comunicat cu fiecare pe rând și ați intrat pe aceeași lungime de undă. Asemenea expoziții să tot ai. Nu a fost o expoziție de artă cum spuneam la vernisajul de alătăieri. A fost o punere în fața ochiului, a minții, a bucuriei lumii, a unor lucruri care țin de fapt nu de experiența doamnelor artiste, ci de experiența fiecăruia dintre dumneavoastră, care s-au regăsit acolo pentru a fi împreună și în acel spațiu virtual.

... muzeul este o instituție, cred că am mai spus lucrul acesta, trebuie să fie o instituție vie. Aici, în această sală, în fiecare joi dimineața se întâmplă un vernisaj atât de tulburător și de profund că nu vă puteți închipui, nu există Rembrandt, nu există Michelangelo, există niște prunci între 3 și 8 ani care vin și ascultă Mozart. Ce frumoasă va fi lumea, ce frumoasă ar fi fost lumea dacă copiii de demult, din toate timpurile s-ar fi bucurat de muzică. Ar fi știut să-și trăiască viața prin muzică și ar fi dăruit-o celorlați printr-un singur cuvânt care ține de esența artei, a gândirii de fapt, armonia. Sub semnul armoniei vă mulțumesc că ați fost în Muzeul de Artă, mă bucur că sunteți aici și de la mine aveți un tablou cu ramă care se numește *Dragul meu*.
(Aplauze)